

กระบวนการมีส่วนร่วมในการสืบสานประเพณีและจัดกิจกรรม
ด้านวัฒนธรรม ภายในเขตชุมชนเมือง
กรณีศึกษา ชุมชนศาลาลงบ้าน กรุงเทพมหานคร*
The Participatory Process in the Inheritance and Organizing
of Cultural Activities within the urban area: A Case study
of the Sala Lhang Ban, Bangkok

พกามาศ เลียงธนะฤกษ์
Pakamat Leangthanarerk
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage, Thailand
E-mail: Pakamat.leang@vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในการร่วมกระบวนการสืบสานและดำเนินการจัดกิจกรรมภายในพื้นที่ชุมชนเมือง 2) นำเสนอรูปแบบของกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านแนวคิดการปกครองสาธารณะแนวใหม่ (New Public Governance) เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผ่านวิธีการในการคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์โดยวิธีเฉพาะเจาะจง (purposive selection) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวนทั้งสิ้น 15 ท่าน ได้แก่ ภาครัฐ ประชาชนภายในชุมชน เครือข่ายกลุ่มชุมชน ภาคการศึกษา และภาคเอกชน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการร้อยเรียงเรื่องราวพรรณนาข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของภาคีเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในกระบวนการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม ประกอบไปด้วย 1) หน่วยงานภาครัฐ ขับเคลื่อนแนวทางและการวางแผนกิจกรรม 2) ประชาชนภายในชุมชนร่วมคิด ตัดสินใจ และดำเนินกิจกรรม 3) เครือข่ายกลุ่มชุมชนแขวงบางพรหม เขตตลิ่งชัน ทำหน้าที่คล้ายเคียงกันกับประชาชนภายในชุมชน 4) ภาคการศึกษา ร่วมเสนอแนะแนว

---

*ได้รับบทความ: 22 สิงหาคม 2566; แก้ไขบทความ: 30 ตุลาคม 2566; ตอรับตีพิมพ์: 30 พฤศจิกายน 2566
Received: August 22, 2023; Revised: October 30, 2023; Accepted: November 30, 2023

ทางการจัดกิจกรรม และสนับสนุนทรัพยากรด้านกำลังคน และ 5) ภาคเอกชน สนับสนุนทรัพยากรทางด้านกำลังทรัพย์และการเสนอแนะแนวทางในการดำเนินกิจกรรม

2. รูปแบบของกระบวนการมีส่วนร่วมในภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องมีทั้งหมด 4 ขั้นตอนในกระบวนการ ได้แก่ 1) กระบวนการตัดสินใจ 2) การนำกิจกรรมไปปฏิบัติ 3) การใช้ทรัพยากรภายในพื้นที่ 4) การสร้างระบบนิเวศ ซึ่งรูปแบบเหล่านี้ได้นำมาปรับใช้กับกิจกรรมวัฒนธรรมในครั้งต่อไป เพื่อให้เกิดความชัดเจนและยั่งยืน

คำสำคัญ: ชุมชนเมือง; แนวคิดการจัดการปกครองสาธารณะแนวใหม่; กระบวนการมีส่วนร่วม

Abstract

The objective of this research was to investigate; 1) study the roles of stakeholders involved in participating in the continuation process and organizing activities within urban areas, 2) stakeholder participation process model through the concept of New Public Governance by qualitative research and collecting participant observation data including in-depth interviews. In selecting interviewees by a purposive selection, groups of key informants' total number are 15 people: the government sector, community, network of community groups, education sector and the private sector.

The major findings revealed as follows:

1. Roles of stakeholder's involved in the process of participating in driving cultural activities, consisting of 1) government agencies drive guidelines and plan activities. 2) People in the community participate in thinking, making decisions, and implementing activities. 3) The Bang Phrom Sub-district Community Network, Taling Chan District, acts similarly to the people in the community. 4) The educational sector jointly suggests activities and support manpower resources, and 5) the private sector support resources and suggest guidelines for carrying out activities.

2. There are 4 steps in the process of participation in relevant network partners: 1) decision-making process government, 2) implementation of activities, 3) use of resources within the area, 4) the creation of an ecosystem. These forms will be applied to future cultural activities to ensure clarity and sustainability.

Keywords: Urban area; New Public Governance; Participatory process

1. บทนำ

ชุมชนเมืองเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับการรวมกลุ่มของมนุษย์ในสังคม เมื่อมนุษย์ได้มีการตั้งถิ่นฐานเกิดการแลกเปลี่ยน แบ่งปัน และจัดสรรทรัพยากรเพื่อดำรงชีวิต พวกเขาจะมีการติดต่อกันภายในชุมชน หลังจากนั้นจึงได้เกิดการขยายการติดต่อสัมพันธ์กันไปสู่ชุมชนรอบข้างจนเป็นระบบของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ดังนั้นชุมชนเมืองจึงเปรียบเสมือนเครือข่ายของสังคมที่ผูกโยงใยผู้คนภายในพื้นที่และบริเวณรอบข้างไว้ผ่านการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

ชุมชนเมืองในประเทศไทยเกิดขึ้นจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ภายหลังจากที่เริ่มนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เข้ามานำเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศ เมืองได้เกิดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการรองรับความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม หนึ่งในปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนเมือง คือ การสูญเสียความเป็นมนุษย์ เนื่องจากความเป็นเมืองสมัยใหม่ทำลายโครงสร้างของสังคมมนุษย์ที่ทำให้ผู้คนในสังคมลดการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และขาดความสัมพันธ์ที่ดีทางสังคมต่อกันระหว่างมนุษย์ และปัญหาดังกล่าวย่อมเป็นปัญหาที่ถูกให้ความสำคัญในการแก้ไขประเด็นปัญหาด้านความเป็นเมือง โดยการแก้ไขเหล่านี้ได้เริ่มจากการสร้างแนวทางที่ผู้คน “รู้สึกถึงความเป็นพวกเดียวกัน” มีเครือข่ายทางสังคมอันเป็นวัฒนธรรมและความเอื้ออาทรต่อกัน นอกจากนี้ยังจะต้องมีการสร้างความเป็นเอกลักษณ์เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจของผู้คนในชุมชนนั้นๆ (จักรสิน น้อยไร่ภูมิ, 2551, หน้า 177-177) ภาครัฐ

เป็นส่วนหนึ่งของผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาพื้นที่เมืองผ่านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางสังคม (Social stakeholders) ไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ หรือตัวแทนจากภาคเอกชน และองค์กรที่ไม่ใช่ภาครัฐ รวมถึงประชาชนภายในพื้นที่ผ่านแนวคิดการจัดการปกครองสาธารณะแนวใหม่ และกระบวนการที่สนับสนุนแนวคิดดังกล่าว (De Oliveira et al., 2013, pp. 138-152) จึงทำให้งานกิจกรรมต่างๆ นั้นต้องอาศัยการบูรณาการร่วมกันในแต่ละเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นสามารถหลอมรวมความเป็นชุมชนเมืองแสดงให้เห็นถึงความสามัคคีภายในพื้นที่ได้

ชุมชนศาลาลงบ้านเป็นชุมชนเมืองที่ตั้งอยู่ภายในเขตตลิ่งชัน ซึ่งเป็นเขตหนึ่งของกรุงเทพมหานคร ตลิ่งชันเป็นพื้นที่ที่ตั้งทางทิศตะวันตกของกรุงเทพมหานคร ในอดีตส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำสวน ปลูกพืชไร่ ขณะที่ปัจจุบันสภาพพื้นที่กลายเป็นบ้านจัดสรรและสถานที่ราชการ แต่ก็ยังมีหลายพื้นที่ที่พยายามคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และความภาคภูมิใจของ “ชาวตลิ่งชัน” อย่างไรก็ตามการขยายชุมชนในเขตตลิ่งชัน บริเวณของชุมชนศาลาลงบ้านเป็นกลุ่มที่ถูกเรียกว่าชุมชนย่านคลองบางพรหม เนื่องจากเขตตลิ่งชันเป็นเขตที่มีแม่น้ำลำคลองกระจายอยู่ในบริเวณพื้นที่ แม้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ทำมาหากินจากวิถีชาวสวนเข้าวิถีคนเมืองนั้น แต่คนส่วนใหญ่ในย่านตลิ่งชันก็ยังคงไม่มีการย้ายถิ่นฐานหรือขายที่ดินของตน (สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์, 2555, หน้า 190-219)

ภายใต้บริบทของความเป็นชุมชนเมือง การขับเคลื่อนหรือการรวมตัวของผู้คนนั้นย่อมเป็น

ไปได้ยาก เนื่องจากพวกเขาต่างมีวิถีชีวิตในการประกอบอาชีพที่ใช้เวลาเต็มวัน โดยเฉพาะอาชีพรับจ้างและค้าขาย หากแต่ชุมชนศาลาหลังบ้านนั้นมีผู้นำที่มีจิตใจมุ่งมั่นขับเคลื่อนกิจกรรมและงานประเพณีต่างๆ ภายในชุมชน ซึ่งแตกต่างจากชุมชนเมืองในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง จากรายงานประกอบการนำเสนอ สภาวัฒนธรรมเขตตลิ่งชันเกี่ยวกับการยื่นประกวดวัฒนธรรมดีเด่นของชุมชนศาลาหลังบ้าน พบว่า ตลอดช่วงระยะเวลา 12 เดือนในทุกปีจะมีการจัดกิจกรรมผ่านการขับเคลื่อนของผู้นำชุมชน และผู้สูงอายุ รวมถึงกลุ่มเครือข่ายจากชุมชนอื่นเข้ามาร่วมขับเคลื่อนอยู่เป็นประจำ “การสืบสานและการขับเคลื่อนกิจกรรมย้อมชาติเครือข่ายที่เกี่ยวข้องไม่ได้” (บุญสนอง แจ่มศรี, การสัมภาษณ์, 8 เมษายน 2566) แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาชุมชนเมืองที่มีความเข้มแข็งในการสืบสานและจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมที่ถูกสร้างผ่านกระบวนการความร่วมมือของเครือข่ายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องและความเข้มแข็งนี้ได้แสดงผ่านรางวัลจำนวนมาก เช่น รางวัลชนะเลิศในการประกวดวัฒนธรรมชุมชนดีเด่นของเขตตลิ่งชันกว่าสองปีซ้อน และรางวัลป้ายเงิน โครงการสวยในซอยที่สะท้อนความโดดเด่นทางด้านวัฒนธรรม และการสร้างสภาพแวดล้อมภายในพื้นที่ที่มาจากการหลอมรวมผู้คนในพื้นที่ช่วยกันขับเคลื่อน

ดังนั้น งานวิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาบทบาทของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมตั้งแต่การริเริ่มตัดสินใจจัดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จผ่านการจัดสรร แบ่งปันทรัพยากรที่มาจากทุกภาค

ส่วนไปจนถึงการใช้พื้นที่ในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านวัฒนธรรมอันเป็นสัญลักษณ์แห่งการหล่อหลอมและสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชนเมืองที่ ณ ปัจจุบันปฏิสัมพันธ์ของผู้คนเริ่มเลือนหายไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาบทบาทของภาคีเครือข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในพื้นที่ศาลาหลังบ้านในการเข้าร่วมสืบสานและจัดกิจกรรม

2. นำเสนอรูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสืบสานและการจัดกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ภายในพื้นที่ชุมชนศาลาหลังบ้านผ่านแนวคิดการจัดการปกครองสาธารณะแนวใหม่

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ หรือ Qualitative Research ผ่านการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) รวมถึงการค้นคว้าเอกสารอันเป็นแนวทางในการวางกรอบแนวคิดและทฤษฎีเพื่อเป็นมุมมองในการดำเนินแนวทางการวิจัย

1. ขึ้นการสังเกตแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้เข้าร่วมงานประเพณีต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชนศาลาหลังบ้าน ตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นในกระบวนการคิดเพื่อเริ่มต้นจัดงาน และกระบวนการติดต่อประสานงานหน่วยงาน รวมถึงภาคส่วนต่างๆ เพื่อเข้าร่วมช่วยเหลือการขับเคลื่อนงานให้สำเร็จ รวมถึงขั้น

การจัดงานในวันงาน ผู้วิจัยได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่ง เช่น การเป็นพิธีกร การประสานสิ่งของเพื่อเตรียมใช้ภายในงาน และการพูดคุยกับภาคส่วนต่างๆ ที่เข้ามาร่วมประเพณี

2. ชั้นการศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการวิจัย รวมถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยทำการรวบรวมงานวิจัย ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้อง กระบวนการมีส่วนร่วมตามแนวคิดการจัดการปกครองสาธารณะแนวใหม่ (New Public Governance) ที่ให้ความสำคัญกับบทบาทภาคส่วนที่สามและพลเมืองภายในพื้นที่เข้ามาขับเคลื่อน ร่วมคิดร่วมสร้างการบริการสาธารณะ อันแตกต่างไปจากแนวคิดการจัดการปกครองสาธารณะในรูปแบบก่อนหน้า (Bovaird & Löffler, 2016) หลังจากนั้นทำการสรุปและรวบรวมเพื่อนำมาเป็น “มุมมอง” ในการจัดสร้างเครื่องมือ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวเมื่อนำมาวิเคราะห์ถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการสืบสานและจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง โดยเฉพาะชุมชนในเมืองเฉกเช่นเดียวกับบริบทของชุมชนศาลาหลังบ้าน

3. สร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้วิธีการในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการในการคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ โดยวิธีเฉพาะเจาะจง (purposive selection) โดยทำการลงพื้นที่และพูดคุยกับผู้นำชุมชน ซึ่งผู้นำชุมชนได้แนะนำและบอกต่อให้เลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ร่วมกับผู้วิจัยได้ทำการเลือกผู้ให้ข้อมูลในช่วงที่ลงพื้นที่ทำวิจัย ประกอบไปด้วย 1) ภาครัฐ จำนวน 2 ท่าน 2) ประชาชนภายในชุมชนศาลา

หลังบ้าน จำนวน 5 ท่าน 3) เครือข่ายกลุ่มชุมชนแขวงบางพรหม จำนวน 5 ท่าน 4) ภาคการศึกษา จำนวน 2 ท่าน 5) ภาคเอกชน จำนวน 1 ท่าน รวมทั้งหมด 15 ท่าน

จากงานศึกษาก่อนหน้า พบว่า แนวคิดการจัดการปกครองสาธารณะแนวใหม่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมจากบทบาทของหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง แต่ที่สำคัญ คือ การริเริ่มจากภาครัฐ ดังนั้นกรอบในการวิเคราะห์กระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนเมืองเกี่ยวกับการสืบสานวัฒนธรรมซึ่งผู้วิจัยได้งานวิจัยของ De Oliveira et al. (2013, pp. 138-152) นำเข้ามาประยุกต์ ดังนั้นจึงแบ่งกระบวนการในแต่ละขั้นตอนประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กระบวนการในการตัดสินใจ (Decision-making) 2) การนำกิจกรรมไปปฏิบัติ (Implementation) 3) การผลักดันใช้ทรัพยากรภายในพื้นที่ และ 4) การสร้างกระบวนการทางระบบนิเวศที่เปิดพื้นที่ให้ทุกภาคส่วนเข้าถึงการใช้ทรัพยากรจากการดำเนินกิจกรรมที่จัดขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูลผ่านการนำข้อมูลจากขั้นตอนข้างต้นทั้งสามขั้นตอนมาสรุปวิเคราะห์เนื้อหา และจัดเรียงให้เป็นการร้อยเรียงเรื่องราวเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการของบทบาทของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมสืบสานและจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมภายในชุมชนไม่ว่าจะเป็นบทบาทจากภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน รวมถึงภาคการศึกษา

5. การสรุปผลการวิจัยและเนื้อหาของงานวิจัยฉบับนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และพรรณนาเรื่องราวผ่านการวิเคราะห์มุมมองของ

แนวคิดและทฤษฎีที่ปรับใช้กับบริบทของชุมชน ศาลาหลังบ้าน

4. สรุปผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาภายใต้บริบทของชุมชนศาลาหลังบ้าน คือ สำนักงานเขตตลิ่งชันหรือสำนักต่างๆ จากภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ดำเนินงานในการจัดงาน ประเพณีให้เริ่มขึ้น ผ่านบทบาทจากผู้นำชุมชน และชาวบ้านภายในพื้นที่ได้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมขับเคลื่อนกระบวนการ ทั้งนี้ยังมีการประสานงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น มหาวิทยาลัย และเอกชนที่เข้ามาสนับสนุนทั้งกำลังคนและกำลังทรัพย์ ในการสรุปผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้แยกตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. บทบาทของภาคีเครือข่ายที่ร่วมสืบสานและจัดกิจกรรม วิสัยทัศน์ของชุมชน คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา สุจริต ชุมชนเป็นมิตร เอื้ออาทรต่อกัน” (บุญสนอง แจ่มศรี, การสัมภาษณ์, 8 เมษายน 2566) ส่วนสำคัญของการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของผู้นำชุมชน คือ บุญสนอง แจ่มศรี ได้ขับเคลื่อนผ่านกิจกรรมทางวัฒนธรรม ตลอด 12 เดือนภายในหนึ่งปี ชุมชนศาลาหลังบ้านมีกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนภายในพื้นที่รวมถึงภาคีเครือข่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณีต่างๆ โดยบริบทชุมชนศาลาหลังบ้านอยู่ติดกับสถานที่วัดหลายสถานที่และจัดอยู่ในชุมชนย่านคลองบางพรหม ซึ่งสภาพแวดล้อมของชุมชนประกอบไปด้วย ชุมชนย่านวัดกาญจนสิงหาสน์ วัดรัชฎาธิฐาน ในอดีตมีการทำสวน ณ ปัจจุบันมีศาลพระแม่โพสพที่ตั้งอยู่บริเวณริมคลอง ทั้งนี้เขต

ตลิ่งชันมีวัดมากกว่า 30 วัด ทั้งวัดเก่าแก่ที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมจากอยุธยาตอนกลางและตอนปลาย รวมถึงวัดที่บูรณะขึ้นมาใหม่ในสมัยถัดมา ยังมีร่องรอยของการอพยพ ขยายชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในด้านของศาสนานี้ พุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธในเขตตลิ่งชัน ซึ่งแสดงให้เห็นผ่านการดำเนินกิจกรรมวัฒนธรรม ประเพณี และการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาจากพุทธศาสนิกชนอยู่เป็นประจำ (สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์, 2555, หน้า 190-219)

บทบาทของแต่ละภาคส่วนที่ช่วยขับเคลื่อนกิจกรรม มีดังนี้ 1) หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานเขตตลิ่งชัน และสภาวัฒนธรรมเขตตลิ่งชัน บทบาทในการวางแผนและสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมผ่านการประชุม และทรัพยากรด้านการเงิน ให้เป็นไปตามแผนของการพัฒนาชุมชนเมืองภายในพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบ จึงต้องมีการสนับสนุนและติดต่อประสานงานเครือข่ายภายในชุมชนอยู่เสมอ 2) ประชาชนภายในชุมชนศาลาหลังบ้าน บทบาทร่วมประชุมแผนการกิจกรรม ประสานงาน และขับเคลื่อนกิจกรรม โดยมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งและขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ อยู่ตลอดเวลาเพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในพื้นที่ (ตัวแทนสำนักงานเขตตลิ่งชัน, การสัมภาษณ์, มกราคม 2566) 3) เครือข่ายกลุ่มชุมชนแขวงบางพรหม เขตตลิ่งชันมีทั้งหมด 7 เครือข่าย โดยหนึ่งในเครือข่านั้น คือ ชุมชนศาลาหลังบ้าน และอีก 6 เครือข่ายที่เหลือ ได้แก่ 1) ชุมชนหมู่ 1 หมู่ 3 บางพรหม 2) ชุมชนหลังวัดรัชฎาธิฐาน

(วัดเงิน) 3) ชุมชนราชพฤกษ์ 4) ชุมชนโค้งเอส 5) ชุมชนวัดเพลงกลางสวน 6) ชุมชนหมู่ 12 บางพรหม นอกจากนี้ยังมีกรรมการชุมชนศาลาหลังบ้าน บทบาทเข้าร่วมการประชุมวางแผนจัดกิจกรรม และสนับสนุนด้านทรัพยากรอาหาร กำลังทรัพย์ และการผลักดันกิจกรรมก่อนและวันงานที่จัดขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาชุมชน และความสุข ในการได้เข้าร่วมกิจกรรม (เครือข่ายชุมชนแขวง บางพรหม, การสัมภาษณ์, 15 มีนาคม 2566) 4) ภาค การศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัย โรงเรียนวัดรัชฎาธิฐาน และการศึกษานอกระบบ บทบาทการให้ความรู้ และแนวทางในการขับเคลื่อนกิจกรรม รวมถึงเข้าร่วมกิจกรรม อันเป็นไปตามแผนการพัฒนาของ พื้นที่ที่ดูแลภายในเขตพื้นที่ 5) ภาคเอกชน บทบาท ธุรกิจจำหน่ายสินค้าที่บริจาคสิ่งของในการร่วมจัด กิจกรรม ผ่านกิจกรรมตลอดทั้งปี เพื่อสร้างความ สุขให้แก่ประชาชนภายในพื้นที่อันเป็นการแสดงถึง บทบาทความรับผิดชอบต่อสังคม โดยในปี พ.ศ. 2565-2566 ตลอดช่วงระยะปีกว่าที่มีการจัด กิจกรรมวัฒนธรรม ดังที่ได้กล่าวโดยส่วนใหญ่คนที่ อยู่ในชุมชนเป็นพุทธศาสนิกชน ดังนั้นกิจกรรมจะ ให้ความสำคัญกับพุทธศาสนา ได้แก่ 1) ประเพณี วันสงฆ์ยปีเก่า ต้อนรับวันขึ้นปีใหม่ 2) งานวันเด็ก แห่งชาติ 3) ประเพณีทำบุญชุมชนศาลาหลังบ้าน สืบสานภูมิปัญญาบรรพบุรุษ กิจกรรมดังกล่าวเป็น กิจกรรมประเพณีพิเศษที่ทางชุมชนก่อตั้งขึ้นเพื่อ แสดงให้เห็นถึงที่มาชื่อของชุมชน เนื่องจากศาลา หลังบ้านเป็น ศาลาทรงไทยที่พื้นด้านหน้ามีระเบียง เป็นหน้ามุขยื่นออกมา เจ้าของที่สร้างขึ้นเพื่อจัดทำ ประเพณีทำบุญ และเป็นสถานศูนย์รวมจิตใจ

ที่หลบแดด หลบฝนของชุมชน ณ ปัจจุบันศาลา ดังกล่าวได้เลือนหายไปเหลือเพียงไว้แค่ประเพณีให้ สืบสานต่อมา 4) ประเพณีวันสงกรานต์และ วันครอบครัว 5) วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันออกพรรษา 6) วันลอยกระทง

2. รูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสืบสานและการจัด กิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ การวิเคราะห์ รูปแบบของกระบวนการมีส่วนร่วมได้นำแนวทาง การวิเคราะห์ของ De Oliveira et al. (2013, pp. 138-152) ร่วมกับแนวคิดการจัดการปกครอง สาธารณะแนวใหม่เข้าร่วมการสรุปผลในครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงบทบาทและหน้าที่ของภาคส่วนที่ เกี่ยวข้องในแต่ละกระบวนการของกิจกรรมทาง วัฒนธรรมชุมชน แม้ในบางกิจกรรมหน่วยงานหรือ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ได้มีบทบาทผลักดันที่สูงมาก นัก เพียงแต่ในกิจกรรมส่วนใหญ่ที่นั้นก่อนที่จะจัดขึ้น ได้มีกระบวนการในการสร้างรูปแบบความร่วมมือ ขับเคลื่อน และผลักดันกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จ ได้ ดั่งขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 กระบวนการในการตัดสินใจ (Decision-making) การเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมของ กลุ่มคนในการตัดสินใจพัฒนาประเด็นด้านใดด้าน หนึ่ง มีความรับผิดชอบร่วมกันและมีความรู้สึก เป็นหนึ่งเดียวกับกิจกรรมที่ดำเนินโครงการ จากเครือข่ายทั้งหมด 5 เครือข่ายนั้นได้เข้ามา เริ่มในกระบวนการดังกล่าว แม้ว่ากิจกรรมหลายๆ กิจกรรมจะเป็นแนวทางที่เป็นเสมือนกิจกรรม วัฒนธรรมของชาติ มีเพียงแค่ “ประเพณีทำบุญ

ชุมชนศาลาหลังบ้าน สืบสานภูมิปัญญาบรรพบุรุษ” ที่เป็นกิจกรรมของชุมชน แต่การจัดกิจกรรมดังกล่าวนั้นก็เริ่มจากภาครัฐที่เข้ามาช่วยรับทราบถึงแนวทาง และสนับสนุนทรัพยากรที่ขาดเหลือ รวมถึงภาคการศึกษาที่เข้ามาร่วมตัดสินใจดำเนินการกิจกรรมต่างๆ และภาคส่วนที่ขาดไม่ได้คือประชาชนในพื้นที่ และเครือข่ายฯ ที่ร่วมในกระบวนการตัดสินใจจัดกิจกรรมตั้งแต่เบื้องต้น ดังนั้นในการจัดกิจกรรมนั้นจึงมีทุกภาคส่วนที่เข้ามาช่วยขับเคลื่อนทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน

2.2 การนำกิจกรรมไปปฏิบัติ (Implementation) การใช้พลังกำลังของกำลังคน และทรัพยากรทางการเงินเพื่อขับเคลื่อนนโยบายหรือกิจกรรมให้เกิดขึ้น และมีการสร้างกฎระเบียบในกิจกรรมนั้น (rule building) รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หากพิจารณาถึงชุมชนศาลาหลังบ้าน การนำกิจกรรมลงไปปฏิบัตินั้นย่อมมีทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมช่วยเหลือ ตั้งแต่ทรัพยากรทางด้านกำลังทรัพย์ และกำลังคนเพื่อให้กิจกรรมต่างๆ สามารถดำเนินงานได้ เช่น กิจกรรมวันเด็กที่เป็นเสมือนการร่วมสามัคคีกันกับประชาชนในทุกช่วงวัย เนื่องจากผู้ใหญ่ก็จำเป็นจะต้องเข้ากิจกรรมร่วมกับเด็ก ดังนั้นบทบาทของทุกภาคส่วนที่เข้าร่วมกิจกรรมในวันนั้น เช่น การจัดแจงรางวัล และการวางรางวัลเหล่านั้นเพื่อให้เด็กจับสลากได้ของรางวัลเหล่านี้ไป ผู้นำชุมชนให้รายละเอียดการจัดกิจกรรม และแนะนำถึงเครือข่ายที่สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดขึ้น ภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนสิ่งของที่เป็นรางวัล เป็นต้น (ตัวแทนภาคเอกชน, การสัมภาษณ์, 26 เมษายน 2566)

2.3 การผลักดันใช้ทรัพยากรภายในพื้นที่ เมื่อมีการใช้ทรัพยากรด้านพื้นที่ในการจัดกิจกรรมย่อมต้องรับผิดชอบและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในพื้นที่นั้นน้อยที่สุด โดยชุมชนศาลาหลังบ้านมักจะมีกิจกรรมที่ภายในพื้นที่เนื่องจากสภาพแวดล้อมของชุมชนเป็นการปลูกต้นไม้ และสร้างสภาพแวดล้อมสีเขียว (green) ให้แก่พื้นที่ชุมชนซึ่งเป็นหนึ่งกิจกรรมที่สร้างเป็นวัฒนธรรมถ่ายทอดไปยังรุ่นลูกรุ่นหลานและมักจะทำในทุกปี โดยกิจกรรมดังกล่าวประสบความสำเร็จสะท้อนผ่านการได้รับรางวัล “รางวัลป้ายเงินโครงการสวยในซอย” ทั้งนี้ในทุกเครือข่ายจึงดำเนินการใช้พื้นที่ภายในชุมชนได้อย่างสะดวกสบาย

2.4 การสร้างกระบวนการทางระบบนิเวศที่เปิดพื้นที่ให้ทุกภาคส่วนเข้าถึงการใช้ทรัพยากรจากการดำเนินกิจกรรมที่จัดขึ้น ในทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมจะมีภาคส่วนภาคีเครือข่ายเข้าร่วมอยู่เป็นประจำสม่ำเสมอ หากแต่เมื่อกระบวนการในการจัดกิจกรรมนั้นเสร็จสิ้น ชุมชนจะรับทราบถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเพื่อเป็นการวางระบบนิเวศทางภาคีเครือข่ายที่ขับเคลื่อนเป็น “องคาพยพ” ให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนั้นเข้ามารับทราบและเพิ่มเติมกิจกรรมอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการจัดกิจกรรมประเพณีทางด้านวัฒนธรรมเท่านั้น เช่น ภาครัฐได้ตระหนักถึงความสามัคคีและความเป็นหนึ่งเดียวของชุมชนจึงนำระบบนิเวศความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนมาแนะนำเสนอให้พิจารณาถึงการขับเคลื่อนโครงการด้านสังคมอื่นๆ ให้แก่ผู้สูงอายุ

และให้กิจกรรมดังกล่าวนี้เป็นกิจกรรมที่สร้างความเหนียวแน่นให้แก่ชุมชนเพิ่มเติม

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่าภายใต้บทบาทของภาคีเครือข่ายทั้งหมด ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ประชาชน เครือข่ายกลุ่มชุมชน แขวงบางพรหม ภาคการศึกษา และภาคเอกชน ต่างมีบทบาทที่ช่วยเหลือเกื้อกูลและประสานงานกัน ตั้งแต่กระบวนการในการตัดสินใจ การเริ่มดำเนินการ และการใช้ทรัพยากรภายในพื้นที่ที่มาจากการสร้างโดยชุมชน รวมถึงการนำความเข้มแข็งของชุมชนนี้ไปเพิ่มเติมโครงการขับเคลื่อนเพื่อเสริมความแข็งแกร่งดังกล่าว

5. อภิปรายผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยเพื่อเชื่อมโยงกับแนวคิดการจัดการปกครองสาธารณะแนวใหม่ (New Public Governance: NPG) และรูปแบบของกระบวนการมีส่วนร่วมของหน่วยงานต่างๆ ของ De Oliveira et al. (2013, pp. 138-152) สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

บทบาทของภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมสืบสานและจัดกิจกรรมด้านวัฒนธรรมให้แก่ชุมชนศาลาหลังบ้านมีตั้งแต่ภาครัฐ ภาคประชาชน เครือข่ายประชาชน ภาคการศึกษา และภาคเอกชนที่เข้ามาร่วมแบ่งสรรปันส่วนทรัพยากรเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมให้สำเร็จในแต่ละงาน สอดคล้องกับงานศึกษาของ Bovaird & Löffler (2016) ที่สังเกตเห็นว่าการบริการสาธารณะจากภาครัฐเป็นการให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะได้รับการพัฒนาสวัสดิการความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นผ่านกิจกรรมต่างๆ จัด

เตรียมไว้ และให้ความสำคัญกับพลเมือง รวมถึงต้องมีการบูรณาการ ประสานงานกันเพื่อให้งานนั้นถูกขับเคลื่อนเช่นเดียวกับบอติชิ ซัยส์ดา (2564, หน้า 95-106) มองว่าภาครัฐไม่สามารถที่จะดำเนินการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เพียงแค่องค์กรเดียว ดังนั้นการหากระบวนการและวิธีที่มีประสิทธิภาพในการส่งมอบบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนย่อมต้องมีการทำงานเป็นเครือข่ายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการของการมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ De Oliveira et al. (2013, pp. 138-152) ที่มองว่ากระบวนการมีส่วนร่วมนั้นประกอบไปด้วย 1) กระบวนการในการตัดสินใจ ทุกภาคส่วนได้ร่วมกันรับผิดชอบ และดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นมาเพื่อให้การสืบสานกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมนั้นยังคงอยู่ 2) การนำกิจกรรมไปปฏิบัติ ทุกภาคีเครือข่ายต่างร่วมด้วยช่วยกันในกำลังต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ให้แก่ชุมชนศาลาหลังบ้าน 3) การผลักดันใช้ทรัพยากรภายในพื้นที่การจัดกิจกรรมภายในพื้นที่ของชุมชน โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมที่สะท้อนถึงพื้นที่ของชุมชน ดังประเพณีทำบุญชุมชนศาลาหลังบ้าน และ 4) การสร้างกระบวนการทางระบบนิเวศที่เปิดพื้นที่ให้ทุกภาคส่วนเข้าถึงการใช้ทรัพยากรจากการดำเนินกิจกรรมที่จัดขึ้นและวางบทบาทเป็นองคาพยพในการขับเคลื่อนกิจกรรม สอดคล้องกับ Rhodes (1996, pp. 652-667) มองว่าบทบาทของภาครัฐจำเป็นจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ และจัดเตรียมการหลากหลายไว้สำหรับการกระจาย

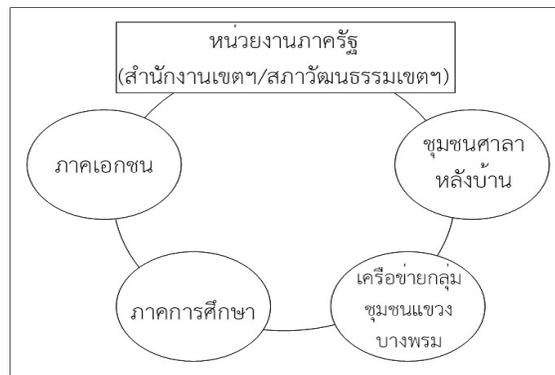

บริการต่างๆ ท่ามกลางความช่วยเหลือของภาคี เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง มีการประสานงานด้าน กฎหมาย ภาคีเครือข่ายเอกชน การประสานงาน ด้านการจัดการดำเนินงาน และการร่วมขับเคลื่อน สิ่งต่างๆ ดังนั้นบทบาทของภาคีเครือข่ายในแต่ละ ภาคส่วนนั้นล้วนแล้วแต่เริ่มการขับเคลื่อนผ่าน ทรัพยากรต่างๆ ตั้งแต่ทรัพยากรด้านกำลังคน ด้าน แนวทางความคิดเห็น และกำลังทรัพย์ที่ทำงาน นั้นสามารถสำเร็จลุล่วงได้

อย่างไรก็ตามการขับเคลื่อนพัฒนาพื้นที่ นั้นย่อมมีการวางบทบาทสำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในกิจกรรมขับเคลื่อนนั้นๆ โดยเฉพาะภาครัฐย่อม เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญ หากแต่สิ่งขาด ไม่ได้ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอ ความคิดเห็น และพิจารณาการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้การบริหารจัดการหรือการพัฒนาพื้นที่นั้น

สามารถตอบสนองต่อเป้าหมาย และรักษาไว้ ซึ่งทรัพยากรภายในชุมชน พร้อมทั้งเป้าหมายการ เพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนั้นรูปแบบการ มีส่วนร่วมเพื่อขับเคลื่อนทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับ ผลประโยชน์ ย่อมเป็นรูปแบบตามแนวคิดการ บริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (ธีรยุทธ์ เบ็ญญาเต๊ะ และสถาพร มงคลศรีสวัสดิ์, 2554, หน้า 116-129)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า บทบาทของเครือข่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และภาครัฐนั้นได้มีการสนับสนุน ขับเคลื่อนและถ่ายทอดกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม ในชุมชนศาลาหลังบ้าน โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการ ตัดสินใจ และนำแผนนโยบายที่ร่วมกันตัดสินใจนั้น ไปปฏิบัติก่อให้เกิดกิจกรรมและมีการใช้ทรัพยากร ในพื้นที่ หลังจากนั้นจึงเกิดการสร้างเครือข่ายระบบ นิเวศทางด้านสังคมที่วางบทบาทให้ผู้มีส่วนได้ส่วน เสียได้ร่วมกันขับเคลื่อนในงานครั้งต่อไป

ภาพที่ 1 บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนที่ร่วมสืบสานและขับเคลื่อนกิจกรรมทางด้าน วัฒนธรรมของชุมชนศาลาหลังบ้าน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
  - 1.1 ภาครัฐสามารถนำต้นแบบของ

กระบวนการมีส่วนร่วมผ่านภาคีเครือข่ายของแต่ละ ภาคส่วน และบทบาทของกลุ่มองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไป ปรับใช้ในชุมชนเมืองที่นับวันปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ผ่านกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมยิ่งเลือนหายไป เพื่อสร้างชุมชนเมืองให้มีความเข้มแข็งในด้านความสามัคคีและการเป็นหนึ่งเดียวกัน อีกทั้งยังเพิ่มการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนในและคนรอบข้างชุมชนให้ร่วมกันขับเคลื่อนกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมได้

1.2 การขับเคลื่อนกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมที่เริ่มจากการให้พื้นที่ร่วมคิด ร่วมสร้าง และตัดสินใจในการพัฒนากิจกรรมนั้นๆ แก่ประชาชนภายในประเทศย่อมถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการกระจายอำนาจ ดังนั้นภาครัฐควรนำรูปแบบของการขับเคลื่อนกิจกรรมดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการเริ่มต้นกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นในหลายกิจกรรม โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ในเขตเมือง

1.3 การวางเครือข่ายหน่วยงานในรูปแบบระบบนิเวศเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรม หากคำนึงถึงบริบทสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมภายในพื้นที่ย่อมทำให้การขับเคลื่อนนั้นเกิดความยั่งยืน ยิ่งโดยเฉพาะกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่หรือของชุมชนเฉพาะตัวย่อมทำให้ผู้คนในพื้นที่รู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันและพร้อมที่จะขับเคลื่อนกิจกรรมนั้นๆ ในตลอดทั้งปี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การขับเคลื่อนงานวิจัยในทางวิชาการ หากชุมชนมีความเข้มแข็งที่เพียงพอสามารถเปลี่ยนแนวคิดในมุมมองการจัดกิจกรรมควรให้ชุมชนเป็นผู้ริเริ่มดำเนินงานหรือโครงการนั้นๆ และวิเคราะห์บริบทเพื่อนำไปสู่รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางนโยบายสาธารณะเชิงพื้นที่ในรูปแบบใหม่ที่ชุมชนเป็นผู้นำคิด

วางแผน และมีภาครัฐเป็นเพียงผู้สนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกกิจกรรมนั้นๆ

2.2 การขับเคลื่อนงานวิจัยไปสู่การปฏิบัติควรมีการขยายรูปแบบของกระบวนการในการสืบสานและการมีส่วนร่วมไปยังภาคส่วนอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจาก 5 ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร เนื่องจากการขับเคลื่อนในรูปแบบของคาพยพนั้น สามารถทำให้เห็นถึงมุมมองที่แตกต่างและเติมเต็มการขับเคลื่อนกิจกรรมได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

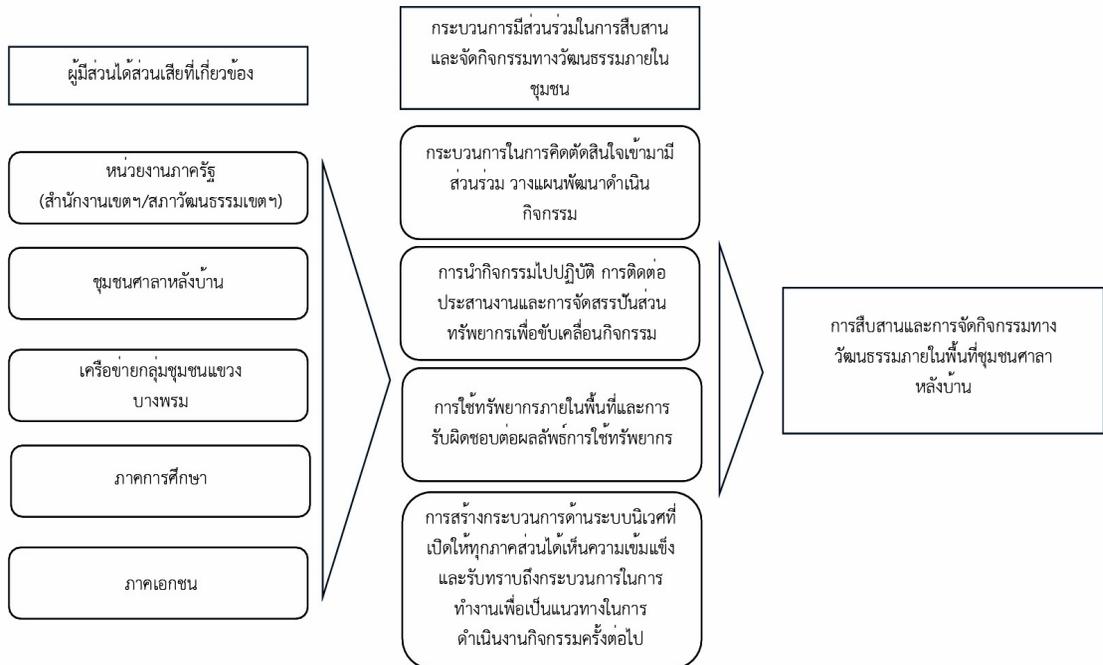
7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

กระบวนการมีส่วนร่วมในการสืบสานและจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมของชุมชนศาลาลงบ้านพบว่า สิ่งที่ผลักดันให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาจับบทบาทขับเคลื่อนกิจกรรม คือ ความต้องการเห็นถึงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนในบริบทเมืองและความสุขที่ชุมชนภายในพื้นที่ได้รับ เริ่มต้นด้วยบทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้ามาสนับสนุนและผลักดันกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ เอกชน ภาคการศึกษา ชุมชน และเครือข่ายชุมชนใกล้เคียง โดยเมื่อพิจารณาถึงกระบวนการในการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนและชุมชนนั้นได้มีส่วนร่วมที่เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของกระบวนการคิดตัดสินใจ วางแผนที่จะเริ่มดำเนินการกิจกรรมขึ้นการนำกิจกรรมไปปฏิบัติผ่านการติดต่อประสานงาน และการแบ่งปันทรัพยากรเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมนั้นๆ และในขั้นของการใช้ทรัพยากรภายในพื้นที่เพื่อดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ทุกภาคส่วนก็ได้เข้ามาร่วมมือ ร่วมขับเคลื่อนเพื่อให้กิจกรรมทาง

วัฒนธรรมนั้นสำเร็จ ตลอดจนการสร้างระบบนิเวศ
ที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงทำให้เห็นถึงความเข้มแข็งของชุมชนศาลาหลังบ้านที่มีการ

ขับเคลื่อนและจัดตั้งระบบนิเวศของการดำเนินกิจกรรมที่ขับเคลื่อนเป็นรูปแบบองคาพยพอันไม่สามารถขาดภาคส่วนใดหนึ่งได้ รายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- จักรสิน น้อยไร่ภูมิ. (2551). แนวคิดชุมชนเมืองที่พอเพียง: การออกแบบชุมชนเมืองที่ยั่งยืนในรูปแบบของไทย. *NAJUA: Architecture, Design and Built Environment*, 23, 177-177.
- ธีรยุทธ์ เบ็ญกล้าเต๊ะ และสถาพร มงคลศรีสวัสดิ์. (2554). การนำกระบวนการบริหารจัดการ ภาครัฐแนวใหม่ มาใช้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองบ้านพรุ. *Local Administration Journal*, 4(3), 116-129.
- สุภาภรณ์ จินตามณีโรจน์. (2555). ย่านตลิ่งชัน: ประวัติศาสตร์พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง. *ดำรงวิชาการ*, 11(1), 190-219.

- อิทธิ ซัยส์ดำ. (2564). การบริหารงานภาครัฐในรูปแบบเครือข่ายกับการนำมาใช้ในประเทศไทย. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 9(3), 95-106.
- Bovaird, T., & Loeffler, E. (2016). *Public Management and Governance*. Routledge: London and New York.
- De Oliveira, J. A. P., et al. (2013). Green economy and governance in cities: assessing good governance in key urban economic processes. *Journal of Cleaner Production*, 58, 138-152.
- Rhodes, R. A. W. (1996). The new governance: governing without government. *Political studies*, 44(4), 652-667.

